

Ja til digitalt førstevalg, hilsen arkivaren!

Geir Håvard Ellingseter, Norsk Arkivråd
06.06.2012 kl 07:39

KRONIKK: Norsk Arkivråd utfordrer Difi, Fad, KS og Noark-leverandørene til å samkjøre satsingen.

Geir Håvard Ellingseter, Arkivleiar ved Møre og Romsdal fylkeskommune.

Norsk Arkivråd støtter regjeringens målsetting om å fulldigitalisere offentlig sektor, men vi har noen kommentarer til to av punktene i programmet.

1. Informasjonssikkerhet skal ivaretas: Tilgjengelighet er også en viktig side ved informasjonssikkerhet, og digitalt førstevalg forutsetter gode løsninger på arkivområdet.

La meg forklare: Riksrevisjonens rapport som kom for snart to år siden påpekte at mange elektroniske systemer i kommunene ikke er laget med tanke på at bevaringsverdig dokumentasjon skal tas vare på for framtiden.

Rapporten påpekte videre at det er spesielt kritisk for dokumentasjon i spesialiserte fagsystemer som det er flere tusen av i kommunal og statlig sektor.

Systemer fra kommunale tjenester som skole, helse og omsorg. Disse systemene inneholder sentral rettighetsdokumentasjon for enkeltmennesker, som for eksempel sosialtjenesten, og det gjør at det haster å få løst bevaringsutfordringene. Dette må løses samtidig med den pågående digitaliseringssatsningen.

For å sikre langtidslagring av digitale arkiv må disse vedlikeholdes og uten nødvendig vedlikehold vil dette materialet etter hvert gå tapt.

Det er store utfordringer både på teknisk side og på organisasjonssiden. Parallelt med satsningen på digitalt førstevalg bør det derfor komme en

satsning på forskning og utvikling når det gjelder langtidsbevaring av digitalt materiale.

Norsk Arkivråd (NA) er landets største arkivfaglige interesseorganisasjon.

Vi har ca. 1.200 medlemmer og medlemsmassen består både av virksomheter og enkeltmedlemmer. Organisasjonen har medlemmer fra alle deler av landet, og fra bedrifter og organisasjoner fra både offentlig og privat sektor. NA er opptatt av hvordan arkiver blir dannet (arkivdanning). En god arkivdanning har stor betydning for virksomheters daglige arbeid og drift, og er en forutsetning for å sikre dokumentasjon for ettertiden.

NA har i over 50 år arbeidet for å øke kompetansen blant arkivarer, blant annet med hensyn til overgang til elektroniske arkivløsninger.

2. Digitaliseringen av offentlig sektor skal føre til en mer effektiv bruk av offentlige ressurser: Det er et tankekors at det fremdeles utveksles mange dokumenter mellom offentlige organ på papir. Dette medfører blant annet utskrift-, skanning- og transportkostnader. System for å løse denne utfordringen finnes, men utbredelsen er i ikke stor nok.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har siden 2006 utviklet et system for Elektronisk dokumentutveksling mellom sak og arkivsystem med elektronisk signering og kryptering.

Systemet legger til rette for å sende digitale dokumenter mellom alle offentlige forvaltningsorgan. Prosjektet har koordinert leverandørene av Noark-system og de deltagende organene. De største Noark-leverandørene har vært med på utviklingen av denne spesifikasjonen. Løsningen er meldt inn til standardiseringsrådet.

Norsk Arkivråd ønsker at dette forslaget blir prioritert og satset på. Parallelt med dette må det arbeides for å øke utbredelsen av systemet. Norsk Arkivråd utfordrer Difi, Fad, KS og Noark-leverandørene til å samkjøre satsingen på Elektronisk dokumentutveksling i tiden framover og få avklart hva som skal gjøres med denne løsningen.

Av Geir Håvard Ellingseter, nestleder i Norsk Arkivråd

Kommentarer